

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către SA "Moldcell" reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea depusă de „Capital City Service Limited” împotriva SA "Moldcell", intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine,

împotriva încheierii din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost recunoscută și încuviințată executarea silită a hotărârii arbitrale străine și anume a Hotărârii Curții Internaționale de Arbitraj (Camera de Comerț Internațională, str. President Wilson, 33-43, 75116, Paris, Franța), emisă pe teritoriul Elveției, or. Geneva, pe pricina civilă nr. 20576/EMT/GR, Capital City Service LTD (Anglia) vs Moldcell SA (Moldova),

c o n s t a t ă:

La 15 martie 2018, creditorul "Capital City Service Limited" a depus cerere privind recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine.

În motivarea cererii a menționat că, la 14 martie 2017, Curtea Internațională de Arbitraj (Camera de Comerț Internațională, str. President Wilson, 33-43, Paris, Franța), a emis Hotărârea pe pricina civilă nr. 20576/EMT/GR, „Capital City Service LTD” (Anglia) vs Moldcell SA (Moldova), pe care solicită a o recunoaște pe teritoriul Republicii Moldova cu dispunerea executării silite a acestei hotărâri și emiterea titlului executoriu privind executarea acesteia.

A notat posibilitatea recunoașterii și executării în Republica Moldova a Hotărârii din 14 martie 2017, emisă de către Curtea Internațională de Arbitraj pe pricina civilă nr. 205 76/EMT/GR, Capital City Service LTD (Anglia) vs Moldcell SA (Moldova) în conformitate cu prevederile art.475 alin. (2) al Codului de procedură civilă, care prevede că, poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova o hotărâre arbitrală străină emisă, în conformitate cu o convenție arbitrală, pe teritoriul unui stat străin care este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la

10 iunie 1958, precum și o hotărâre arbitrală străină ale cărei recunoaștere și executare sunt reglementate fie prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte, fie în baza principiului reciprocității în ceea ce privește efectele hotărârii arbitrale străine.

A menționat că convenția arbitrală între părți a fost stipulată în pct. 22 al contractului din 23 august 2004, semnat între „Capital City Services LTD” și „Moldcell” SA.

Potrivit convenției arbitrale menționate, litigiul a fost examinat de către Arbitrul Unic, dl Philip Landolt, LANDOLT&KOCH 17, rue du Mont-Blanc, 1201 Geneva, Elveția. La examinarea litigiului creditorul a fost reprezentat de către Dl Jetremy Davies, Dl William Hold, Holman Fenwick Willan Switzerland LLP. La examinarea litigiului debitorul a fost reprezentat de către Dl Daniele Favalli, Dna Barbara Badertscher, Visher LTD.

Luând în considerație că, Elveția este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, Hotărârea din 14 martie 2017 poate fi recunoscută pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pusă în executare silită.

Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine sunt reglementate de Convenția de la New York privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine din 10 iunie 1958, convenția în vigoare pentru Republica Moldova din 17 decembrie 1998. Art. 1 alin. (1), (3) din Convenție, prevede expres că, prezenta convenție se aplică recunoașterii și executării sentințelor arbitrale date pe teritoriul unui alt stat, decât acel unde se cere recunoașterea și executarea sentințelor și rezultate din diferende între persoane fizice sau juridice. Ea se aplică, de asemenea, sentințelor de asemenea, sentințelor arbitrale care nu sunt considerate ca sentințe naționale în Statul unde este cerută recunoașterea și executarea lor. Prin „sentințe arbitrale” se înțeleg nu numai sentințele date de către arbitrii numiți pentru cazuri determinate, ci de asemenea și acelea care sunt date de către organele de arbitraj permanente cărora părțile li s-au supus.

A indicat că, în momentul semnării sau ratificării Convenției, aderării la ea sau notificării de extindere prevăzute la articolul X, orice Stat va putea, pe baza de reciprocitate, să declare că va aplica Convenția numai la recunoașterea și executarea sentințelor date pe teritoriul unui alt Stat contractant. El va putea, de asemenea, să declare că va aplica Convenția numai la diferendele rezultate din raporturi de drept, contractuale sau necontractuale, care sunt considerate comerciale de către legea sa națională.

Conform art. 38 alin. (1) al Legii cu privire la arbitrajul comercial internațional, recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine se efectuează conform procedurii stabilite la art. 475-476 al Codului de procedură civilă, iar potrivit art.475¹ alin. (6), cererea de recunoaștere și executare a hotărârii arbitrate străine pe teritoriul Republicii Moldova poate fi înaintată în termen de 3 ani de la data la care hotărârea arbitrală străină a devenit obligatorie în conformitate cu legea statului unde a avut loc arbitrajul. Repunerea în termen, în cazul în care acesta a fost omis din motive întemeiate, este reglementată de art. 116.

Creditorul a indicat că, hotărârea arbitrală a fost emisă la 14 martie 2017, astfel reiese că prezenta cerere este înaintată în termenul stabilit de legislația în vigoare. A invocat că, conform prevederilor art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la

arbitrajul comercial internațional, Convenția de arbitraj este acordul prin care părțile supun arbitrajului toate litigiile sau anumite litigii care au apărut sau care ar putea să apară între ele cu privire la un raport juridic determinat, contractual sau necontractual. Convenția de arbitraj poate avea forma unei clauze compromisorii într-un contract sau a unei convenții separate.

La 23 august 2004, părțile au încheiat contractul-acord de interconectare VOIP, în care în pct. 22 a fost indicat: ”Sub rezerva clauzei 22, părțile convin că orice litigiu care decurge din/sau în legătură cu acest contract, inclusiv orice întrebare cu privire la existența, valabilitatea sau rezilierea acestuia, trebuie să fie trimisă și soluționată în final prin arbitraj, conform regulilor Camerei Internaționale de Comerț, a cărei reguli sunt considerate a fi incorporate prin referință în această clauză. Legea aplicabilă acestui contract este legea materială a Elveției. Tribunalul este format dintr-un arbitru unic. Locul arbitrajului va fi Geneva. Limba arbitrajului este engleza. Astfel, litigiul între părți a fost examinat de către instanța de arbitraj competentă, în conformitate cu Convenția de arbitraj încheiată între părți.

La fel din conținutul Hotărârii și anume la începutul acesteia este mențiunea că Hotărârea prezentată pentru recunoașterea pe teritoriul Republicii Moldova și punerea în executare silită este definitivă, ceea ce înseamnă că, această Hotărâre este executorie din momentul pronunțării.

Astfel, prin prisma art. 476 alin. (3)-(5) al Codului de procedură civilă, nu sunt temeiuri pentru refuzul de a recunoaște sau de a executa hotărârea arbitrală străină pe teritoriul Republicii Moldova, ca urmare în instanța de judecată creditorul a solicitat recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine și anume a Hotărârii Curții Internaționale de Arbitraj (Camera de Comerț Internațională, str. President Wilson, 33-43, 75116, Paris, Franța), emisă pe teritoriul Elveției, or. Geneva, pe pricina civilă nr. 20576/EMT/GR, Capital City Service LTD (Anglia) vs Moldcell SA(Moldova), prin care instanța va dispune de a încasa de la „Moldcell” SA în beneficiul companiei „Capital City Service LTD” suma principală de 471,529,66 USD; - în plus de a încasa de la „Moldcell” SA în beneficiul companiei „Capital City Service LTD” dobânda zilnică (per diem) începând cu 20 august 2014, până la data plății totale a sumei 471,529,66 USD, de la pct. 1 de mai sus, în sumă de 65,5 USD redusă în modul corespunzător (pro rata) pentru a reflecta orice rambursare parțială a sumei principale ca urmare a unei astfel de rambursări parțiale; în plus de a încasa de la „Moldcell” SA în beneficiul companiei "Capital City Service LTD" în ceea ce privește costurile acestui arbitraj sumele de 190 583,22 CHF (franci elvețieni), 30551 RUB (ruble rusești), 938,95 GBP (lire sterline) și 17100,77 USD (dolari americani), și emiterea titlului executoriu privind executarea prezentei hotărâri.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul „Capital City Service Limited”, avocatul Panțîru Victor privind înlocuirea creditorului „Capital City Service Limited”, cu succesorul lui în drepturi – Sergiu Savocikin, în temeiul contractului de cesiune a creanțelor din 12 decembrie 2018.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de reprezentantul „Capital City Service Limited”, avocatul Panțîru Victor privind înlocuirea creditorului „Capital City Service Limited”, cu

succesorul lui în drepturi – Sergiu Savocikin, în temeiul contractului de cesiune a creanțelor din 12 decembrie 2018, în cauza civilă la cererea înaintată de ”Capital City Service Limited” împotriva „Moldcell” SA, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al RM cu privire la recunoașterea și executarea a hotărârii arbitrale străine, ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost recunoscută și încuviințată executarea silită a hotărârii arbitrale străine și anume a Hotărârii Curții Internaționale de Arbitraj (Camera de Comerț Internațională, str. President Wilson, 33-43, 75116, Paris, Franța), emisă pe teritoriul Elveției, or. Geneva, pe pricina civilă nr. 20576/EMT/GR, Capital City Service LTD (Anglia) vs Moldcell SA (Moldova), prin care s-a încasat de la „Moldcell” SA în beneficiul companiei „Capital City Service LTD” suma principală de 471 529,66 USD; - dobânda zilnică (per diem) începând cu 20 august 2014, până la data plății totale a sumei 471 529,66 USD, de la pct. 1 de mai sus, în sumă de 65,50 USD redusă în modul corespunzător (pro rata) pentru a reflecta orice rambursare parțială a sumei principale ca urmare a unei astfel de rambursări parțiale și a costurilor acestui arbitraj, sumele de 190 583,22 CHF (franci elvețieni), 30 551 RUB (ruble rusești), 938,95 GBP (lire sterline) și 17 100, 77 USD (dolari americani).

La 09 aprilie 2019, SA ”Moldcell” reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie a declarat recurs împotriva încheierii din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și emiterea unei noi soluții prin care cererea de recunoaștere și încuviințare a executare hotărârii arbitrale străine să fie refuzată.

În motivarea recursului SA ”Moldcell” reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie, a menționat că, la emiterea încheierii contestate instanța a interpretat și a aplicat eronat legea precum și a apreciat arbitrar probele.

În contextul enunțat supra, recurenta și-a exprimat dezacordul cu recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale în partea dobânzii zilnice, or la caz lipsește vinovăția debitorului.

La 18 mai 2019, Capital City Service LTD și Savocikin Sergiu reprezentați de avocatul Panțîru Victor au depus o referință la recursul declarat de către SA ”Moldcell” reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie, solicitând respingerea acestuia.

Totodată, au solicitat substituirea creditorului Capital City Service LTD cu Savocikin Sergiu în temeiul unui contract de cesiune și conform prevederilor art. 70 al Codului de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 26 martie 2019 și recepționată de părți în aceeași zi, iar recursul a fost declarat la 09 aprilie 2019, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SA ”Moldcell” reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, prin Hotărârea Curții Internaționale de Arbitraj (Camera de Comerț Internațională, str. President Wilson, 33-43, 75116, Paris, Franța), emisă pe teritoriul Elveției, or. Geneva, pe pricina civilă nr. 20576/EMT/GR, Capital City Service LTD (Anglia) vs Moldcell SA (Moldova), s-a încasat de la „Moldcell” SA în beneficiul companiei „Capital City Service LTD” suma principală de 471 529,66 USD; - dobânda zilnică (per diem) începând cu 20 august 2014, până la data plății totale a sumei 471 529,66 USD, de la pct. 1 de mai sus, în sumă de 65,50 USD redusă în modul corespunzător (pro rata) pentru a reflecta orice rambursare parțială a sumei principale ca urmare a unei astfel de rambursări parțiale și a costurilor acestui arbitraj, sumele de 190 583,22 CHF (franci elvețieni), 30 551 RUB (ruble rusești), 938,95 GBP (lire sterline) și 17 100, 77 USD (dolari americani).

Conform prevederilor art. 470 alin. (6) al Codului de procedură civilă, sub rezerva verificării condițiilor prevăzute de lege pentru încuviințarea executării hotărârii judecătorești străine, instanța judecătorească a Republicii Moldova nu poate proceda la reexaminarea fondului hotărârii judecătorești străine și nici la modificarea ei.

În conformitate cu art. 475 alin. (1) lit. a), alin. (2), (3) lit. a) al aceluiași cod, în sensul prezentului capitol, o hotărâre arbitrală este considerată ca fiind străină dacă este pronunțată pe teritoriul unui stat străin. Poate fi recunoscută și executată în Republica Moldova o hotărâre arbitrală străină emisă, în conformitate cu o convenție arbitrală, pe teritoriul unui stat străin care este parte la Convenția privind recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, adoptată la New York la 10 iunie 1958, precum și o hotărâre arbitrală străină ale cărei recunoaștere și executare sunt reglementate fie prin tratatul internațional la care Republica Moldova este parte, fie în baza principiului reciprocității în ceea ce privește efectele hotărârii arbitrale străine. Partea care invocă o hotărâre arbitrală străină poate solicita recunoașterea și executarea silită a hotărârii arbitrale străine.

În corespundere cu art. 476 alin. (1) și (2) al Cod de procedură civilă, recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine pot fi refuzate numai la cererea părții împotriva căreia sunt invocate dacă această parte prezintă instanței de

judecată probe doveditoare că una dintre părțile convenției arbitrale nu avea capacitate deplină de exercițiu sau convenția arbitrală nu este valabilă potrivit legii căreia părțile au subordonat-o ori, în lipsa stabilirii acesteia, potrivit legii țării în care a fost pronunțată hotărârea; sau partea împotriva căreia este emisă hotărârea nu a fost informată în modul corespunzător cu privire la desemnarea arbitrului sau cu privire la procedura arbitrală ori, din alte motive, nu a putut să își prezinte mijloacele sale de apărare; sau hotărârea a fost pronunțată asupra unui litigiu care nu este prevăzut de convenția arbitrală sau care nu cade sub incidența condițiilor convenției arbitrale ori hotărârea conține dispoziții asupra unor chestiuni ce depășesc limitele convenției arbitrale; sau constituirea tribunalului arbitral sau procedura arbitrală nu a corespuns convenției părților ori, în lipsa unei asemenea convenții, nu a fost conform legii țării în care a avut loc arbitrajul; sau hotărârea arbitrală nu a devenit obligatorie pentru părți sau a fost desființată ori executarea ei a fost suspendată de instanța judecătorească sau de o autoritate competentă a țării în care sau conform legii căreia ea a fost pronunțată.

Recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine pot fi refuzate, de asemenea, dacă instanța judecătorească constată că: recunoașterea sau încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale contravine ordinii publice a Republicii Moldova.

Raportând cadrul legal expus supra la speța dedusă justiției, instanța de recurs atestă că prima instanță corect a admis cererea depusă de Capital City Service LTD cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale străine, or hotărârea arbitrală străină a cărei recunoaștere și executare silită a fost solicitată este definitivă și nu a fost executată benevol de către debitor, ceea ce se confirmă prin declarația pe proprie răspundere a creditorului, fapt necontestat de către debitor.

Colegiul învederează că în speță nu s-au constatat circumstanțe care în conformitate cu prevederile art. 476 al Codului de procedură civilă condiționează refuzul de a recunoaște și de a încuviința executarea hotărârii arbitrale străine sus- indicate.

Instanța de recurs apreciază criticile invocate în recurs ca neîntemeiate și contrare limitelor legale aplicabile la verificarea încheierii Curții de Apel Chișinău, or după cum a fost reiterat mai sus, instanța nu poate proceda la reexaminarea fondului hotărârii judecătorești străine și nici la modificarea ei, iar invocarea legislației civile naționale în vederea dovedirii netemeinicii dobânzii zilnice, este contrară art. 470 alin. (6) al Codului de procedură civilă.

Astfel, Colegiul trage concluzia că legiuitorul a prevăzut exhaustiv temeiurile de refuz de recunoaștere sau încuviințare a executării silite a hotărârii arbitrale, limitând în acest sens împuternicirile instanțelor la verificarea întrunirii unor condiții concrete, iar argumentele invocate de recurentă rezultă din interpretarea eronată a prevederilor legale aplicabile cauzei, menite de a-și exprima dezacordul de soluția instanței arbitrale.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs cu referire la limitele legale impuse de lege, apreciază critic solicitările intimatului din referință cu privire la înlocuirea părții în proces, or înlocuirea creditorului în asemenea circumstanțe ar însemna modificarea hotărârii arbitrale, fapt inadmisibil de lege.

Alte argumente invocate de recurentă în susținerea poziției sale, nu pot fi

reținute de către instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele, care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

Astfel, cu referire la celelalte critici din recurs, ținând cont de faptele din speță, de argumentele părților și de constatările de mai sus, Colegiul judiciar consideră că a examinat principala întrebare juridică pusă în cauză și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate în recursul formulat de SA "Moldcell" reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie.

De fapt, motivele recursului declarat de SA "Moldcell" reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie sunt inadmisibile în esența lor și nu au forță juridică de influență prezenta soluție pe caz (a se vedea, *printre alte autorități*, cauza Kamil Uzun vs Turcia, hotărârea din 10 mai 2007, § 64; cauza Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), hotărârea 17 iulie 2014, § 156).

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de SA "Moldcell" reprezentată de avocatul Ceachir Anatolie.

Se menține încheierea din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă intentată la cererea depusă de „Capital City Service Limited” împotriva SA "Moldcell", intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea și executarea a hotărârii arbitrale străine.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova